

Puheterapeuttiopiskelija työelämässä

Suomen lainsäädäntö määrittelee tarkasti, millä pätevyydellä Suomessa saa harjoittaa terveydenhuollon ammatteja ja ketkä ovat oikeutettuja käyttämään terveydenhuollon ammattinimikkeitä. Opiskelija voidaan valita puheterapeutin sijaiseksi vain silloin, kun laillistettua puheterapeuttia ei yrityksistä huolimatta ole saatavilla. Asetuksen mukaan opiskelijalla ei ole oikeutta toimia tilapäisesti laillistetun ammattihenkilön tehtävässä enää sen jälkeen, kun opintojen aloittamisesta on kulunut kymmenen vuotta.

Puheterapeutin sijaisuutta voi hoitaa logopedian maisteriopintojen vaiheessa oleva opiskelija, joka on suorittanut hyväksytysti kaksi kolmasosaa opinnoistaan. Puheterapeuttiliitto edellyttää, että laillistetun puheterapeutin sijaisena toimivalla opiskelijalla on kaikki kliiniset opintojaksot, mukaan lukien pitkä harjoittelu, suoritettu ennen sijaisuuden aloittamista. Puheterapeutteja kouluttavien yliopistojen opetus- ja tutkimusverkosto Logonet edellyttää samaa.

Opiskelija voi toimia puheterapeutin sijaisena vain sellaisessa työyksikössä, jossa toimii yksikön hänen ohjaajakseen nimeämä laillistettu puheterapeutti. Laillistamattomana sijaisuudessa työskentelevä puheterapeutti allekirjoittaa potilasasiakirjat siten, että niistä käy ilmi, ettei henkilö ole laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö.

Toimintayksikössä toimivan ohjaajan on seurattava, ohjattava ja valvottava laillistamattoman puheterapeutin toimintaa sekä viivytyksettä puututtava siinä mahdollisesti ilmeneviin epäkohtiin sekä keskeytettävä toiminta, jos potilasturvallisuus vaarantuu.

Tarvitsemme työmarkkinoilla lisää laillistettuja puheterapeutteja. Opintojen venyminen ei ole opiskelijan eikä työnantajien etu. Suomen Puheterapeuttiliiton mukaan laillistamattoman puheterapeutin sijaisuuden tulee kestää enintään puoli vuotta. Sijaisuusjaksoja ei tule uusia. Laillistamaton puheterapeutti ei voi toimia ammatinharjoittajana puheterapeutin tehtävässä. Ostopalvelusopimuksia voi siis tehdä ainoastaan laillistetun puheterapeutin kanssa.

Opiskelijat voivat ennen puheterapeutin sijaisuuksien hoitamista työskennellä avustavissa tehtävissä terveydenhuollon toimipaikoissa ja yrityksissä. Opiskelijan tulee olla töihin mennessä varma siitä, että työ ei sisällä itsenäisesti tehtäviä puheterapeutille kuuluvia töitä. Myös palveluja mahdollisesti ostaville asiakkaille ja työyhteisölle tulee olla selvillä, että kyseessä ei ole puheterapeutti. Työ voi sisältää vain sellaisia tehtäviä, joita voisivat tehdä muutkin sosiaali- ja terveydenhuollon opiskelijat ja työntekijät tai muiden ammattikuntien edustajat. Opiskelijan palkkaaman tahon tulee huolehtia siitä, että tehtävät eivät sisällä puheterapeutille itsenäisesti kuuluvia tehtäviä.

4.4.2019

Suomen Puheterapeuttiliiton hallitus ja ammattieettinen lautakunta

Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940559>

Asetus terveydenhuollon ammattihenkilöistä:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940564>